

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Erhvervspartiet

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1920

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Det Kongelige Bibliotek

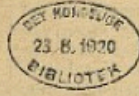
[Erhvervspartiet](#) 3

[Erhvervspartiet](#) 4

[Erhvervspartiet](#) 5

[Erhvervspartiet](#) 6

er/9201

Erhvervspartiet.

Vi gengiver hermed Hovedindholdet af Hr. Ludv. Poulsens indledende Foredrag ved Møderne i Ærøskøbing, Marstal, Rudkøbing, Faaborg, Svendborg, Hesselager og Ringø 16.—26. Februar d. A.

Motto: Vejen til den socialistiske Stat
gaar over Middelstandens Lig

•Soc. Dem. •

Alle, som i Bevarelsen af en selvstændig, stærk og levedygtig Middelstand ser en Lykke for vort Samfund, støtter **Erhvervs-**
partiet.

Den Bevægelse, som Erhvervs-
partiet er Udtryk for, er rejst for
at samle den næringsdrivende Mid-
delstand, snavel paa Landet som i
Byerne, med det Formaal at skabe
denne Stand en til dens Talstyrke
og Betydning svarende Repræ-
sentation i de lovgivende Forsam-
linger og de kommunale Raad.

Er en saadan Bevægelse da nødvendig og berettiget?

I vor Tid, da alle Samfundsklas-
ser organiserer sig stærkere og
stærkere, baade fagligt og politisk,
for at varetage deres Interesser,
har den næringsdrivende Middel-
stand baade Ret og Pligt til samlet
at lægge sit Lod i Vægtskaalen ved
Genopbyggelsen af det Samfund,
som Verdenskrigen har demoralise-
ret og delvis ødelagt.

Den næringsdrivende Middel-
stand her i Landet bestaar af to
Hovedfaktorer. Vor dygtige og po-
litisk trænede Bondestand, som
forlængst har skabt sig den Ind-
flydelse, den har Krav paa, gennem
Rigsdagens største Parti, Venstre-
partiet, medens Heandværket, den
mindre Industri, Handelen og der-
med beslegtede Erhverv, som re-
præsenterer den anden Hovedfaktor
hidtil har staaet splittede mellem
alle de politiske Partier, og derfor
ikke har kunnet øve nogen virkelig
Indflydelse paa Udviklingen.

Tilsammen repræsenterer den
næringsdrivende Middelstand i
vort Land c. Halvdelen af den sam-
lede Vælgermasse og vil, naar den
optræder enigt, altid danne en so-
lid Bølgebryder mod alle socialisti-

ske Omvæltningsbestrebelse og
et godt Fundament for Bevarelsen
og Udviklingen af det bestaaende
Samfund paa et frisindet, demokra-
tisk Grundlag. Landbruget og de
andre Erhverv har samme sociale
og økonomiske Livsvilkaar og der-
for i det store og hele samme Sam-
fundsopfattelse; men da den ene
Part er producerende, den anden
forarbejdende og fordelende, opstaa-
der visse Interessesmodsetninger,
som nødvendiggør, at hver Part
maa organisere sig selvstændigt for
sig, for derefter i Enighed og For-
staaelse at arbejde sammen paa
Løsningen af de store Samfunds-
opgaver, som Tiden og Udviklingen
fører med sig, og ved fælles Paa-
virkning skabe Forstaaelse om de
snævrere økonomiske Spørgsmaal.

Skulde Middelstanden indenfor
Industri, Heandværk og Handel
skabe sig den Repræsentation paa
Ting, den ubestridelig savner og
har Krav paa, gennem de gamle
politiske Partier, vilde dens Re-
præsentanter paa Forhaand være
bundne af disse Partiers Fortid,
Politik og Taktik, og intet væsent-
ligt kunne udrette udover at støt-
te det paagældende Partis alminde-
lige Politik. Vil vi have frie Tals-
mænd for vore særlige Interesser,
maa vi vælge Folk, som staa frie
og uafhængige af al Partipolitik.
Vi maa danne vort eget Parti.

Derfor er Erhvervspartiet baade berettiget og nødvendigt

Klassepolitik kalder man det,
som noget særdeles forkasteligt.

Er al Politik ikke Interessepolitik? Paa de to Ting ser jeg ingen væsentlig Forskel. Snæversynet og egoistisk hører man — ret betegende — fra Socialdemokraterne. Den næringsdrivende Middelstand har sikkert aldrig vist sig mere snæversynet og egoistisk end andre Samfundsklasser; tværtimod har den ved mange Lejligheder — ikke mindst under Krigen — vist den mest levende Samfundsfølelse.

Erhvervspartiets Stilling til det sociale Spørgsmaal?

For alle tænkende Samfundshøgere maa det staa klart, at det store sociale Opger nærmer sig, at den afgørende Kamp mellem den socialistiske og den borgerlige Samfundsopfattelse skal udkæmpes — forhaabentlig ad fredelig og forfatningsmæssig Vej —, og at det er bydende nødvendigt, at enhver da har fundet sin naturlige Plads paa den ene eller den anden Side. **Vejen til den socialistiske Stat gaar over Middelstandens Lig,** denne Sandhed bør kunne vække selv den sjøveste til Bevidsthed om sit Ansvær. Alle borgerlige Elementer i vort Folk maa samle sig om Middelstanden for at værne og bevare denne Bølgebryder, og Middelstanden selv maa skabe den Samling, som alene giver Styrke og Modstandskraft. Samling for at værne vor Stilling i Samfundet. **Borgerlig Samling, det er Løsenet.** Men for at dette kan gennemføres, maa alle borgerlige Interesser være ligelig repræsenteret efter deres Talstyrke og Betydning, derfor er Samling af Byernes næringsdrivende Middelstand og dens Standsfæller paa Landet nødvendig, og denne Samling kan ikke ske gennem de gamle Partier. Socialdemokratiet er Modstanderen. Det radikale Parti er ved Forholdenes Magt tvunget til at fremme Socialdemokratiets Planer og Ideer. Venstre og Konservative staa stadig skarpt overfor hinanden, derfor maa der noget nyt til. **Erhvervspartiet,** der bygger paa Realiteternes sikre Grund, er alene i Besiddelse af den samlende Evne, som kan gøre det til Midtpunkt for en borgerlig Samling. Dermed vil den næringsdrivende Middelstand paa det afgørende Tidspunkt have ydet den Indsats i dansk Politik, som med Rette kan kræves af den.

Derfor betyder Erhvervsparti ikke Splittelse, men Samling!

Lad derfor kun de gamle Partier græde i Kor over de Stemmer, vi samle om os fra alle politiske Lejre. Den Samling, vi skaber, er af større Værdi for det borgerlige Samfund end den Tilslutning, det ene eller det andet Parti kan faa fra vor Side, saa længe vi staa splittede og uenige.

Kan Erhvervspartiets Opstilling af Kandidater i alle Kredse forårsage et for den borgerlige Samfundsopfattelse skadeligt Stemmespild?

Saa længe vi havde almindeligt Flertalsvalg, var dette Spørgsmaal af største Vigtighed, thi da var Forholdet jo dette, at naar der i en Kreds opstilledes f. Eks. 5 Kandidater, kunde den ene vælges med mindre end en Fjerdedel af de afgivne Stemmer, medens det store Flertal af Stemmer var uhjælpelig spildt.

Ved Indførelse af Forholdstalsvalgmaaden er dette urimelige Forhold fuldstændig ændret.

Ethvert Parti faar nu det Antal Mandater, dets Stemmetal over hele Landet berettiger det til. Om disse Mandater bliver Kredsmandater eller Tillægsmandater er for det indbyrdes Styrkeforhold ganske ligegyldigt. Bibeholdelsen af Valg i Enkeltmandskredse udenfor Hovedstaden svækker vel Forholdstalsvalgmaaden noget, dog mere i den almindelige Bevidsthed end i Realiteten. I mange Kredse staa det for Vælgerne som noget meget vigtigt og betydningsfuldt, om dette eller hint Parti faar sin Kandidat kredsvalgt, og denne Forestilling støttes ivrigt af de gamle Partiers Talsmænd, fordi det kan bidrage til at svække Interessen for nye Partidannelser. Forholdet er jo i Virkeligheden dette, at for ethvert Parti er det ganske ligegyldigt, om det faar faa eller mange Kredsmandater, det afgørende er, at hver enkelt Kandidat samler de flest mulige Stemmer som sammenlagt (Øerne for sig og Jylland for sig) giver hvert Parti det Antal Mandater, det har Krav paa efter sin samlede Talstyrke. Derfor er det tvingende nødvendigt, at ethvert Parti, der deltager i Valgene, opstiller i alle Kredse, idet man kun derved kan faa alle Stemmer talt med. Om f. Eks. Redak-

tør P. Andersen eller en anden Kandidat bliver kredsvalgt i Svendborg, gør ikke det socialdemokratiske Parti hverken stærkere eller svagere, derfor er det uforsvarligt af de politiske Partier at opstille dette som et Spørgsmaal af Vigtighed — det er politisk Bluff og intet andet.

Saaledes er Forholdet med den nugældende Valglov. Det er vel ikke usandsynligt, at vi allerede forinden de forestaaende Valg faar en ny Valglov. Hvorledes denne bliver, er ikke saa let at forudsige; flere forskellige Former har været drøftet, men en Ting er sikkert: Retfærdighedshensynet i Forholdstalsvalgmaaden vil blive bevaret og saa vidt muligt yderligere udviklet. Jeg har ganske vist hørt en konservativ Kandidat udtale paa et Vælgermøde, at hvis Valg i Enkeltmandskredse blev genindført ogsaa i Hovedstaden, kunde man tænke sig en Bestemmelse om, at et Parti, som ingen Kredsmandater opnaaede, heller ikke fik Andel i Tillægsmandaterne. Tanken er i sig selv saa urimelig, at den straks kan afvises, thi derved vilde det jo kunne ske, at et Parti, som opnaaede 100,000 Stemmer spredt over hele Landet, ingen Kandidat fik valgt, naar det ikke tilfældigvis havde en større Klump samlet i en enkelt Kreds. Selve det konservative Folkeparti, som kun har et Par enkelte Kredsmandater, kunde derved risikere at blive udryddet med et Slag, for slet ikke at tale om det radikale Parti, som nu maa undvære Socialdemokratiets Hjælp. En saa himmelraabende Uretfærdighed gaar selvfølgelig intet Parti med til. Tanken er selvfølgelig kun fremsat for at skræmme Vælgerne fra at stemme paa Erhvervspartiet og afgiver et slaaende Eksempel paa, hvad man tør tillade sig af Nonsens, naar det gælder at værne om de hellige Vælgerstemmer.

Erhvervspartiet samler sine Stemmer blandt Standsfæller i alle politiske Lejre. Det kalder paa de mange næringsdrivende Middelstandsborgere, som aldrig har følt sig hjemme i nogen af de gamle Partier og derfor ofte slet ikke har afgivet deres Stemme. Det har Bud til de mange smaa Næringsdrivende, som hidtil har stemt paa Socialdemokratiet af Opdragelse og

Tilbøjelighed, men som ikke vil være med til Samfundets Socialisering. Det har Bud til de radikale Middelstandsvælgere, som har fulgt dette Parti, fordi de betragtede det som et borgerligt demokratisk Parti i Modsætning til Landbodemokratiet, men som nu er ved at blive træt af at agere Springbrædt for Socialdemokratiet. Det er en Selvfølge, at Erhvervspartiet ogsaa tager Stemmer fra Venstre og Konservative, men kun for at tilføre det borgerlige Samfund forøget Kraft og Styrke.

Erhvervspartiet forårsager ikke Stemmespild, men det forøger det borgerlige Stemmetal!

Stem derfor ganske roligt paa Erhvervspartiet. Hver eneste Stemme tæller med og bidrager til det endelige Resultat, 112-140 Stemmer gennemsnitlig i hver Kreds giver et Tillægsmandat og til yderligere Sikring mod Stemmespild er der Landsmandaterne, hvor alle Stemmer, der er bleven tilovers fra Tillægsmandaterne, lægges sammen for hele Landet, ogsaa de tiloversblevne Stemmer fra Listevalgene i Hovedstaden.

Kan Erhvervspartiet udrette noget og gøre sig gældende overfor de gamle Partier?

Hvad kan det nytte? — er et Ord, som er typisk for alle dem, der helst vil sætte sig til Rette i Kakkellovnskrogen og lade Udviklingen gaa sin skæve Gang som noget, der ikke vedkommer dem, indtil de en skønne Dag vaagner op og ser, at selve Kakkellovnskrogen er ved at blive dem berøvet.

Det er i Virkeligheden slet ikke saa lidt, Erhvervspartiets ene Mand i Folketinget har kunnet udrette for de Interesser, han er sat til at varetage, ved Agtpaagivenhed, Interesse og først og fremmest ved stadig at være i den næreste Kontakt med de Erhvervsorganisationer, han repræsenterer. Det er i hvert Fald saa meget, at det vilde blive for vidtløftigt her at pege blot paa enkelte Eksempler, naar Laurits Jensens Indflydelse paa forskellige Sager af Interesse for os skulde blot nogenlunde indgaaende belyses.

Betragter man Styrkeforholdet i det nuværende Folketing, ser man, at Erhvervspartiets ene Mand nær

kunde være blevet Tungen paa Vægtskaalen. Til de forestaaende Valg, hvor Haandværkerorganisationerne i Hovedstaden officielt staar sammen med Handelsorganisationerne om Erhvervspartiet, er det givet, at den ene Mand vil blive til flere, og da Udviklingen i Provinserne stadig gaar bort fra den hidtidige forsigtige Tilbageholdenhed og i Retning af den samme organisationsmæssige Tilslutning som i Hovedstaden, skal der i Virkeligheden ikke nogen større Kraftanstrengelse til for at sætte 7-8 Mand ind i Folketinget allerede paa det nuværende Tidspunkt. Den Dag, da den næringsdrivende Middelstand indenfor Industri, Haandværk, Handel og dermed beslægtede Erhverv staar fuldt onig, kan den i Henhold til sin Talstyrke besætte 24 af Folketingets 140 Pladser. Med den Forskydning, som maa anses for sandsynlig ved de forestaaende Valg, er det tænkeligt, at Erhvervspartiet kan blive Tungen paa Vægtskaalen, og i saa Fald skal der fra de andre Partigrupperingers Side nok blive vist det skyldigt Hensyn. Et heldigere Tidspunkt kan aldrig komme til at foreligge for den næringsdrivende Middelstand til at skaffe sig Ørenlyd for sine berettigede Interesser gennem sit eget Parti.

Derfor kan det nytte, og Tidspunktet er netop inde!

Overalt oprettes der nye Vælgerforeninger, og de gamle har rivede Fremgang; men der er sikkert kun kort Tid til de afgørende Valg, derfor maa alle tage fat med i Agitationen. Valgkampagnen koster mange Penge, derfor maa alle være med til at yde sit Bidrag. Standsfællerne over hele Landet samler sig, derfor maa ingen se ligegyldigt til, men melde sig under Panen. Da skal det kendes, at den næringsdrivende Middelstand i Danmark forstod sin Skæbnetime og var sig sit Ansvar bevidst.

Erhvervspartiets Program.

Ved Samvirke mellem den danske Haandværkerstand, Handels-

stand og dermed beslægtede Erhverv til Varetagelse af fælles Interesser har vi sat os følgende Formaal:

1. Opretholdelse af den personlige Ejendomsret, den selvstændige Næringsdrift og i det hele taget Enkeltmands frie og selvstændige Udnyttelse af sine Evner som Samfundets bærende Grundvold og alle Fremskridts Drivkraft.
2. Bekæmpelse af alle Statsmonopoler under hvilken som helst Form.
3. Kamp mod saadanne Truster og Ringdannelser, som bringer de mindre Erhverv i Fare, samt mod Stats og Kommunesocialisme under enhver Form.
4. Erhvervenes Ligestilling med andre Samfundsklasser under den sociale Forsorg efter Princippet: Hjælp til Selvhjælp.
5. Sækkundskab og Erhvervsrepræsentation overalt, hvor vore Interesser berøres.
6. Fuldstændig Gennemførelse af Forholdstalsvalg til Rigsdagen.
7. Næringslovens Revision, der bygges paa retfærdig Hensyntagen til alle Sider.
8. Skat paa Brugsforeninger, Andels- og Produktionsforeninger af enhver Art, som konkurrerer mod det private Initiativ og den frie Næring.
9. Virke for, at de af Krigen skabte Tvangs-, Indskrænkings- og Forbudsforanstaltninger ikke slaar Rod i vor Lovgivning og Administration.
10. Samlet Optræden ved Folketings- og Landstingsvalg for at opnaa ovennævnte Formaal ved at indsette det størst mulige Antal Repræsentanter for Mellemstanden paa Rigsdagen. Tilsvarende Optræden ved Valg af Kommunalbestyrelser i By og paa Land.

»Meld Dem ind i Erhvervspartiet!«

»Køb Erhvervspartiets Valgfondsmærke!«

»Stem paa Valgdagen paa Erhvervspartiet!«

Naar De har læst og overvejet dette, lad saa Bladet gaa videre til en Standstælle eller Nabo.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk